

Nr 16.

Ankom till Riksdagens kansli den 7 mars 1911 kl. 1 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af
1 § i lagen om inteckning i fartyg.*

Uti en inom Andra kammaren väckt, till lagutskottet hänvisad motion, nr 134, hafva herrar *C. L. Olausson*, *C. Wallentin* och *H. Andersson* anført följande:

»Uti gällande lag om inteckning i fartyg af den 10 maj 1901 är rätten till inteckning begränsad till fartyg om minst tjugo registerton. Vid tiden för lagens antagande hade lagstiftaren tydligen ansett, att inget behof förefanns för inteckning i fartyg med mindre dräktighet än 20 registerton.

På senare tiden har dock, åtminstone i Bohuslän, antalet fartyg med mindre dräktighet än 20 registerton betydligt ökats samtidigt som värdet af dessa fartyg genom insättning af motorer och stegring i pris å byggnadsmaterialier och arbetslöner stigit. Sålunda kunna fartyg, hvars dräktighet ej uppgår till 20 registerton, numera representera ett värde af upp till 25,000 kronor.

Syftemålet med lagen om rätt till inteckning i fartyg torde vara att understödja anskaffandet af fartyg och bereda lättare tillgång till förlagskapital. Då ägare af mindre fartyg i allmänhet äro i ekonomiskt hänseende svagare än de större fartygsägarna och rederierna, så torde det vara uppenbart, att äfven för ägare till fartyg under 20 registerton behof gör sig gällande om rätt till inteckning.

Göteborgs och Bohus läns landsting har åtagit sig bemedlingen af lån åt fiskarebefolkningen i Bohuslän ur statens fiskerilånefond, och för denna lånebemedling är utsedd en särskild nämnd. Det är för fiskare-

befolkningen ofta ganska svårt att skaffa betryggande namnsäkerhet för återbetalningen af dessa lån, som de behöfva för anskaffande af för sitt yrke nödiga fiskefartyg, hvilkas storlek ofta är under 20 registerton. Detta skulle dock betydligt underlättas, om låneförmedlingsnämnden kunde erhålla inteckning för de utlämnade lånen i de fartyg, för hvilka lånen beviljats.

Visserligen hafva fartyg under 20 registerton ingen registreringsplikt, men då alla fartyg, frånsedt storleken, enligt 2 § sjölagen äro berättigade till att blifva i fartygsregistret intagna, så torde intet hinder möta i detta afseende för ändring af lagen om inteckning i fartyg.

Enligt vårt förmenande skulle det blifva till ökad gagn för utvecklingen både af fiskerinäringen och den mindre sjöfarten, om sådan ändring företogs i lagen om rätt till inteckning i fartyg, att fartyg med dräktighet af 10 registerton och däröfver finge intecknas för fordran.

På grund af hvad sålunda anförts taga vi oss friheten föreslå, att Riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring i lagen om inteckning i fartyg af den 10 maj 1901, att första paragrafen i nämnda lag erhöi följande ändrade lydelse:

Fartyg som har en dräktighet af 10 registerton eller därutöfver o. s. v. (i öfrigt oförändradt).»

*Utskottets
yttrande.*

Vid tiden för tillkomsten af 1891 års sjölag voro meningarna om gagnet för sjöfartsnäringen af en lagstiftning, hvarigenom fartygsägare erhöi möjlighet att inteckna sitt fartyg, tämligen delade. Någon åtgärd till införande af fartygshypotek blef icke heller då vidtagen. Sedermera synas emellertid sjöfartsnäringens målsmän med större ifver hafva omfattat tanken på nyare former för fartygs användande såsom pant. Också har det efter tillkomsten af 1901 års lag om inteckning i fartyg visat sig, att det därmed skapade nya institutet verkligen blifvit till gagn för sjöfartsnäringen och dess behof af ökad kapitaltillgång.

Enligt gällande lag om inteckning i fartyg fordras såsom villkor för att fartyg skall kunna intecknas, förutom att fartyget är infördt i fartygsregistret, jämväl att det har en dräktighet af tjugu registerton eller därutöfver.

Såsom motionärerna erinrat, har det emellertid, i mån af en stigande utveckling och en alltmer framskriden teknik i fråga om fartygs byggande, inom sjöfartsnäringen blifvit ett behof äfven för ägare af fartyg af

mindre dräktighet att blifva delaktiga i den förmån, som lagstiftningen angående inteckning i fartyg afser att bereda. På sätt motionärerna jämväl framhållit, lär liknande intresse göra sig gällande äfven inom fiskerinäringen.

Ehuru utskottet alltså i fråga om behovet af den ifrågasatta lagändringen instämmer med motionärerna, har dock utskottet af formella skäl funnit sig förhindradt att tillstyrka motionärernas förslag.

En närmare granskning af de lagrum, som sammanhänga med den här åsyftade bestämmelsen i lagen om inteckning i fartyg, ger nämligen vid handen, att den ifrågasatta ändringen ej kan genomföras utan ändring äfven af åtminstone vissa bestämmelser i utsökningslagen, särskildt dess 92 §. Då äfven i öfrigt torde kunna antagas, att den utveckling af inteckningsinstitutet i fråga om fartyg, som här afses, skall medföra konsekvenser, hvilka icke kunna af utskottet överblickas, har utskottet ansett en undersökning böra komma till stånd för vinnande af det åsyftade ändamålet.

På grund af hvad utskottet sålunda anfört, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, i anledning af ifrågavarande motion, måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om sådan lagändring, att inteckning må kunna erhållas äfven i fartyg af viss mindre dräktighet än tjugu registerton, samt för Riksdagen framlägga det förslag, som däraf kan föranledas.

Stockholm den 7 mars 1911.

På lagutskottets vägnar:

ERNST HÅKANSON.

Herrar *Widén*, *Lindhagen* och *Berggren* hafva anhållit få antecknad, att de icke deltagit i behandlingen af detta ärende inom utskottet.